

Innst. S. nr. 47

(2003-2004)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Dokument nr. 8:109 (2002-2003)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Heidi Sørensen, Heikki Holmås og Kristin Halvorsen om opprettelse av Alnaelva miljøpark

Til Stortinget

BAKGRUNN

I dokumentet fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til et samarbeid med Oslo kommune og de frivillige organisasjonene langs Alnaelva om opprettelsen av Alnaelva miljøpark som strekker seg fra marka til sjøen."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sylvia Brustad, Rolf Terje Klungland og Synnøve Konglevoll, fra Høyre, Øyvind Halleraker, Siri A. Meling og Leif Frode Onarheim, fra Fremskrittspartiet, Øyvind Korsberg og Øyvind Vaksdal, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland og Ingvild Vaggen Malvik, fra Kristelig Folkeparti, Ingmar Ljones og lederen Bror Yngve Rahm, og fra Senterpartiet, Inger S. Enger, viser til brev (vedlagt) fra miljøvernministeren til energi- og miljøkomiteen datert 26. september 2003. Her fremkommer at det allerede er etablert et godt samarbeid mellom staten og Oslo kommune om miljøforbedringer i Groruddalen og langs Alna.

Komiteen mener derfor at intensjonene bak "Alnaelva miljøpark" bør sees i sammenheng med de andre planlagte miljøforberedende tiltak i Groruddalen og ivaretas gjennom det etablerte samarbeidet om Miljøsone Groruddalen, der Alnaelva har en svært sentral rolle.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener det er positivt at departementet understreker at Alnavisjonen krever utvikling av nye ideer og prosjekter og utfordrer tradisjonell planlegging og gjennomføring. Disse medlemmer er også fornøyd med at departementet understreker betydningen av det brede samarbeidet, som også inkluderer de frivillige organisasjonene i Groruddalen, og som er en forutsetning for å lykkes i arbeidet. Disse medlemmer vil peke på at arbeidet for opprettelsen av Akerselva miljøpark også ble bygd opp etter samme prinsipper.

Disse medlemmer vil understreke statens ansvar for å bygge opp under "visjonen for Alna". Staten er en stor grunneier i Groruddalen, og mange av Groruddalens miljøproblemer er påført etter statlige vedtak. Det gjør at staten har et spesielt ansvar for å forvalte sine eiendommer på en måte som er til berikelse for dalen og støtter opp om visjonen.

Disse medlemmer viser til at Alnaelva renner gjennom bunnen av Norges tetttest befolkede dalføre, Groruddalen i Oslo. Alnaelva har et rikt biologisk mangfold og er et mye brukt rekreasjonsområde med et stort potensial. Disse medlemmer er tilfreds med at departementet mener at å forbedre miljøet i Groruddalen, og herunder støtte opp under Alnavisjonen, er et felles mål for Oslo kommune og Regjeringen.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og til det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:109 (2002-2003) - forslag fra stortingsrepresentantene Heidi Sørensen, Heikki Holmås og Kristin Halvorsen om opprettelse av Alnaelva miljøpark - vedlegges protokollen.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 19. november 2003

Bror Yngve Rahm
leder

Siri A. Meling
ordfører

Vedlegg

Brev fra Miljøverndepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen, datert 26. september 2003

Vedr. Dok. nr. 8:109 (2002-2003)

Det vises til brev av 20. juni 2003 med oversendelse av forslag fra stortingsrepresentantene Heidi Sørensen, Heikki Holmås og Kristin Halvorsen om opprettelse av Alnaelva miljøpark; Dok. nr. 8:109 (2002-2003).

Å forbedre miljøet i Groruddalen er et felles mål for Oslo kommune og regjeringen. Oslo kommune har hovedansvaret, men staten vil delta ut fra det nasjonale ansvaret for viktige deler av infrastrukturen, flere store eiendommer og virksomheter og for oppryddingsansvar forbundet med dette.

Miljøverndepartementet har i samråd med andre departementer innledet et samarbeid med kommunen om strategier og tiltak for et bedre miljø i Groruddalen. Blant annet skal hovedveinettet omdefineres, kollektivtilbudet skal styrkes, byutvikling skal hovedsakelig skje ved T-bane- og jernbanestasjoner og gang- og sykkelveinettet skal bygges ut og skiltes. Grønnstrukturen for Groruddalen, med Alnaelva som hovedelement, skal forsterkes og videreutvikles. Kulturminner som viser dalens historie må istandsettes og brukes.

Som en del av dette samarbeidet har Byrådet i Oslo i mai 2003 inngått avtale med Miljøverndepartementet om utvikling av en miljøsoner i Groruddalen. Hensikten med en miljøsoner er å se ulike miljøutfordringer under ett innenfor et område og gjennomføre koordinerte tiltak for å forbedre miljøforholdene. Det vil legges særlig vekt på å løse lokale miljøproblemer knyttet til luftforurensning og støy, og samtidig forbedre forholdene knyttet til nedslitte grøntområder, offentlige rom, trafikkfarlige områder, dårlig tilgjengelighet og sikre kulturminner og kulturområder som trues av miljøødeleggende påvirkning.

Dette er en oppfølging av St.meld. nr. 23 (2001-2002) Bedre miljø i byer og tettsteder, der byene, blant dem Oslo, ble invitert til pilotprosjekter bl.a. om miljøsoner i samarbeid med staten. Departementet legger vekt på å støtte opp om kommunens overordnede planer for å utvikle Alna og Groruddalen gjennom å koordinere statlig virksomhet og ved å gi noe økonomisk støtte til gjennomføring av enkelttiltak.

I første omgang konsentreres arbeidet til fire utvalgte geografiske innsatsområder i Groruddalen. Tre av disse ligger ved Alnaelva, og det legges betydelig vekt på tiltak som kan bygge opp under "visjonen for Alna", som forslagsstillerne refererer til. Dette gjelder bl.a. synlig-

gjøring av Alnaelva ved Alnabru og Terminalområdet og økt tilgjengelighet til elva og tiliggende grøntarealer ved Grorud senter og T-banestasjon. Første spadestikket for gjenåpning av en strekning av Alnaelva ved Hølaløkka ble markert av byrådet og regjering 5. september i år. Det skal ryddes opp i forurenset grunn og utrivelige næringsarealer og det må etableres sammenhengende turveger og grøntdrag langs elva. Kulturminner og kulturmiljøer må gjøres tilgjengelig som identitetskapende elementer og brukes aktivt. Visjonen om å forsterke og utvikle den blå-grønne strukturen bør også få innvirkning på byutviklingen i Groruddalen. Flere steder langs vassdraget ligger det muligheter for byutvikling både gjennom ny utbygging og ved omforming av eksisterende bebyggelse, der Alnaelva kan bli et viktig innslag i bybildet.

Gjennomføringen av Alna-visjonen krever utvikling av nye idéer og prosjekter og utfordrer tradisjonell planlegging og gjennomføring. Det er nødvendig med samarbeid mellom statlige grunneiere og kommunale etater, og næringslivet må trekkes inn som grunneiere og brukere av områdene langs elva. Også frivillige organisasjoner og skolene må delta i denne dugnaden. Det er særlig en utfordring å utvikle modeller for organisering og kostnadsfordeling mellom statlige grunneiere, kommune og næringsliv ikke bare for gjennomføring av de ulike tiltakene, men også for senere vedlikehold og drift, der også frivillige organisasjoner kan delta. Det skal bl.a. etableres bredt sammensatte prosjektgrupper for hvert av innsatsområdene.

Miljøverndepartementet mener at det gode samarbeidet som allerede er igangsatt mellom staten og Oslo kommune om miljøforbedring i Groruddalen og langs Alna, er et vesentlig bidrag også til å oppfylle visjonen om Alnaelva. Erfaringene med nye samarbeidsformer og praktiske løsninger som nå skal utprøves i de enkelte geografiske satsningsområdene, vil senere kunne overføres til andre områder langs elva.

Tiltak for Alnaelva kan og vil gi positive ringvirkninger for miljøtilstanden i hele Groruddalen. Departementet mener derfor at intensjonene bak "Alnaelva miljøpark" bør sees i sammenheng med de andre planlagte miljøforbedrende tiltak i Groruddalen og ivaretas gjennom det etablerte samarbeidet om Miljøsoner Groruddalen, der Alnaelva har en svært sentral rolle.